

☆☆ Flygspaningsförbandens uppgifter i krig är främst att förse överbefälhavaren och militärbefälhavaren med sådana underrättelser om angriparen som fordras för beslut om dispositionen i stort av våra stridskrafter. Härutöver skall också underrättelser av taktisk art kunna inhämtas, främst som underlag för insats av attackflyg och sjöstridskrafter. Det kan också uppstå lägen där direkt samverkan med markstridskrafter måste prioriteras högt. ☆☆☆

Flygspaningens särdrag

Dessa uppgifter i krig ligger helt naturligt till grund för utbildningen och övrig verksamhet vid F11 i fred. De har inverkat på F11:s lyd-nadsförhållanden och på flottiljens organisation. Självfallet är tjänsten vid F11 till mycket stor del densamma som vid övriga flottiljer. Vår strävan har därför varit — när vi nu fått tillfälle att berätta om F11 — att koncentrera oss till de förhållanden som är speciella för F11.

FÅR SKÖTA SIG SJÄLV ...

Vid införandet av den nya regionala ledningsorganisationen 1966, inordnades F11 i första flygeskadern tillsammans med attackflottiljerna. Skälet härtill var bl a det likartade uppträdandet för spanings- och attackflyget. Emellertid tillkom det inte någon förstärkning av de personella resurserna i E1:s stab för handläggning av frågor rörande flygspaning. Detta har, tillsammans med det förhållandet att flygspaningsförbanden i krig lyder under olika militärbefälhavare, fått till följd att en stor del av de ärenden som "rätteligen" borde handläggas på regional nivå för F11:s del handläggs på flottiljen. Främst gäller detta planläggning och genomförande av tillämplade övningar, men också viss krigsplanläggning samt utarbetande av instruktioner och anvisningar för verksamheten. I sistnämnda hänseende

sker också samarbete med spaningsdivisionen på F21.

Detta är alltså ett av de förhållanden som är speciella för F11. Andra är fototjänsten — flygspaningens "vapentjänst" — och underrättelsetjänsten, som dels är en del av flygspaningssystemet, dels för F11:s vidkommande har fått formen av en "flygvapnets underrättelseskola."

KOLLAR GRANNARNA

I likhet med övriga delar av flygvapnet deltar flottiljen i incidentberedskap. Denna har för F11:s del en speciell karaktär med nära anknytning till flygspaningens krigsuppgifter, som bl a ibland innebär flygningar långt utanför våra gränser. Inom ramen för sekretessbestämmelserna kan väl erinras om den uppmärksamhet från främmande makter, som ofta iakttogs vid större övningar med svenska förband, inte minst vid marina övningar och luftförsvarsövningar. Uppföljningen av den främmande insatsen vid dessa tillfällen åvilar regelmässigt F11.

Flygtjänsten har i viss mån en speciell karaktär, dels genom att flygningen (som till stor del sker på låg höjd) utsträcks över stora områden, dels genom det enskilda uppträdandet. Särskilda krav ställs härigenom på ledningen av flygtjänsten liksom på besättningarna och de enskilda förarna.

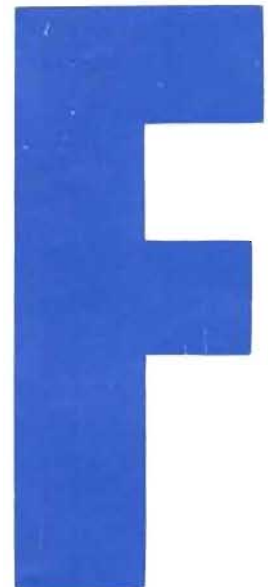
Den tekniska tjänsten får ibland speciella problem pga att flygtjänsten bedrivs på fyra divisioner och med två flygplantyper, "Draken" och "Lansen".

KONSULTUPPDRAG UPPSKATTAS

Utveckling av ny materiel och nya metoder inom flygspaningen pågår fortlöpande. Genom flygspaningens koncentrerad till F11 blir flottiljen i stor utsträckning engagerad i denna verksamhet. Specialisterna vid F11 konsulteras regelmässigt. Samarbete med flygmaterieförvaltningens vapenbyrå och med försökscentralen (FC) är ofta förekommande. Även om tiden ibland blir knapp ser vi detta som mycket stimulerande.

Ytterligare en viktig faktor må nämnas. Den är visserligen med all säkerhet inte speciell för F11, men den är icke desto mindre i hög grad betydelsefull, nämligen den goda andan som är rådande bland all personal. Strävan till samarbete och samförstånds lösningar är alltid påtaglig och utgör en fast grund för arbetsglädje och för goda arbetsinsatser. ■

Kurt Hagerström

Visste DU att:

- ◇ S 32:an har sex spaningskameror och S 35:an sju
- ◇ ett spaningsflygplan kan medföra mer än 200 m film
- ◇ filmernas känslighet är normalt 400 ASA/27 DIN
- ◇ vid "dåligt väder" används filmer med en känslighet av 800 ASA/30 DIN
- ◇ ljusstarkaste objektivet har ljusstyrkan 1:2
- ◇ kortaste exponeringstiden 2.400-dels sek
- ◇ högsta bildfrekvensen är 10 bilder/sek
- ◇ S 35:ans kameror försetts med helautomatisk exponeringskontroll
- ◇ skärpa vid fotografering på låg höjd och med hög fart erhålls genom ock "bildrörelsekompensering (Birk)", varvid filmen rör sig i exponeringsögonblicket med en fart upp till 35 cm/sek
- ◇ antalet exponeringar under ett spaningsföretag kan uppgå till över 2.000
- ◇ stereofotografering — 60 proc överlappning mellan bilderna — alltid eftersträvas
- ◇ Fototolkens vanligaste verktyg är lupp, stereoskop och räknesticka
- ◇ fototolken normalt granskar alla filmer med 2—3 ggr förstoring. Detaljer granskas med 6—8 ggr förstoring
- ◇ för att vinna tid tolkas först negativen — sedan följer kopiering och/eller förstoring samt detaljgranskning.

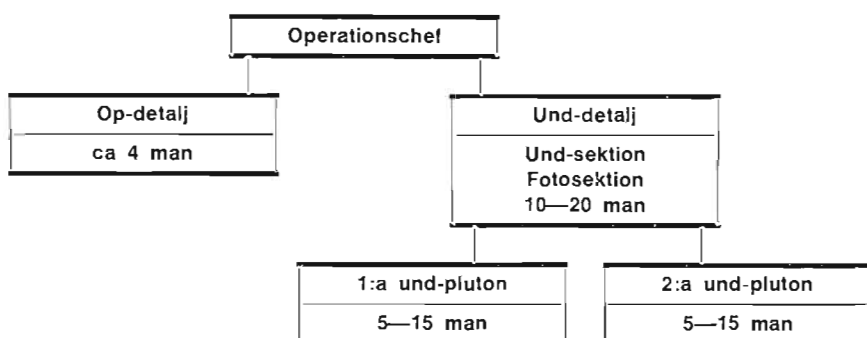

11

- ★ ★ Förutom att vara ett normalt stabsorgan på flottilj-nivå kan operations- och underrättelseavdelningen (op/und) sägas vara en från E1:s stab utbruten stabsfunktion med speciell inriktning på planering och ledning av flygspaningens tillämpade övningar. I avdelningen ingår också resurser för fototjänsten och för underrättelsetjänsten vid F11. ★ ★ ★

F 11

A vdelningen lyder direkt under C F11 med nedanstående organisation i stort:

Avdelningschefen är överstelöjtnant eller major. Chefen för operationsdetaljen är kapten. Han bör ha genomgått högre kurs vid MHS, som i n är fallet. Övriga befattningshavare är två samverkansofficerare, en kapten från vardera armén och marinen, samt en underofficer.

Chefen för underrättelседetaljen är kapten. Närmast under honom lyder bl a en fotoofficer. I övrigt är detaljen uppdelad på underrättelsesektion med två underofficerare och fotosektion med bl a en underofficer och fyra fotografer. Värnpliktiga under utbildning utnyttjas för laboratorie- och tolkupp-gifter.

Chef för underrättelsepluton är en

underofficer. I plutonen ingår ytterligare två underofficerare samt fotograf och värnpliktiga.

MOB- OCH KRIGSPANLÄGGNING

Samordning av mob- och krigspan-läggning är en av operationsdetaljens huvuduppgifter. Likaså är planläggning av större övningar samt övningsplanläggning på lång sikt viktiga upp-gifter.

Flygspaningens deltagande i övning- ar inom alla försvarsgrenarna är ett önskemål inte bara i flygspaningens intresse utan i lika hög grad i armé- och marinförbandens. Detta allsidiga deltagande innebär att F11 normalt engageras i samtliga större övningar

i vilka förband ur armén eller marinen ingår. Dessutom deltar flygspaningsförband (i den utsträckning det anses övningsmässigt motiverat) även i rena luftförsvarsövningar. Detta innebär övningar spridda över hela landet under samtliga årstider med hög intensitet under vår- och höstperioder. Omväxlingen i övningsområden, uppläg-gning och förutsättningar ger såväl deltagare som planläggare stimuleran-de variation i arbetsuppgifter som bo-nuseffekt till en mångsidig och för spaningsförbanden nödvändig utbildning för att lösa krigsuppgifterna.

Planläggning och budgetering av öv-ningsverksamheten sker främst inom op-detaljen. Chefen för op/und-avdelningen eller op-adjutanten deltar i planeringsmöten både i flygstaben, i E1:s stab och i milöstaberna, där verk-samheten för kommande budgetår dis-kuteras.

BOTANISERANDE SAMVERKAN

Samverkansofficerarna ur armén och ma-rinen "botaniserar" i resp försvars-grens övningsplaner för att dels ge bättre underlag och information om de övningar som diskuterats på central och regional nivå och dels föreslå an-dra för flygspaningen lämpliga sam-verkansövningar med tillämpade mål i vilka flygspaningen kan ge och få övningsutbyte.

Op-detaljen bearbetar materialet från kostnads- och kapacitetssynpunkt

Tillämpade övningar i foto- och underrättelsetjänst

samt fördelar övningarna så att personal i spaningsavdelningar, divisioner, und-plutoner och baskompanier får en i stort likartad belastning och utbildning. Detta arbete sker helt naturligt i nära samarbete med övriga berörda avdelningschefer, främst flygchefen och baschefen. Den planerade

och med milostaber samt EI samordnade övningsverksamheten fastställs av chefen för F11.

● ● Övningarna planläggs efter hand i detalj inom op/und-avdelningen, där samverkansofficerarna spelar en viktig roll vid angivande av förutsättningar, övningsuppläggning, samordning med deltagande förband ur resp försvarsgren samt vid orderarbetet. Orderarbete sker i hög grad samordnat med motsvarande orderarbete i milostaberna och inom EI för resp övning.

Op/und-avdelningens personal deltar också i stor utsträckning i övningarna. Oftast i dubbelbefattning: dels som övade i berörd spaningsavdelning, dels som övningsledning. Denna position ger personalen möjlighet att styra övningarna så att det operativa och taktiska utbytet jämfört med kostnaderna om möjligt blir optimerat. Dessutom erhåller personalen värdefulla erfarenheter och synpunkter på ledningsfunktioner, operativa insatsbeslut och taktiskt uppträdande, som kan ligga till grund för överarbetningar av instruktioner och anvisningar samt utnyttjas vid kommande övningsverksamhet och -planering.

ÖVNINGAR

Antalet övningar i vilka F11 deltagit har under de senaste åren stadigt ökat. För innevarande budgetår 70/71 deltar F11 i övningar som sammanlagt om-

spänner 24 dygn med minst en spaningsdivision. Utöver dessa mera omfattande övningar planeras i stort sett dagligen samövningar med armé- och marinförband med varierande krav på insats av spaningsflygplan.

Materiel och taktik måste följas upp och utvecklas, ofta i samband med större utredningar. Op-detaljens personal leder eller deltar i olika former. Erfarenheter och resultat omsätts i publikationer, varav TAS (taktiska anvisningar) särskilt bör nämnas. "Konsultuppgifter" vid FS/Plan och vid flygmaterieförvaltningens vapenbyrå är ofta förekommande.

UTBILDNING

Utbildning av statspersonal för ledning av spaningsförband i krig sker genom vartannat år återkommande kurser — "Op-kurs spaning". Dessa planläggs och leds av op/und-avdelningens personal.

En stor arbetsinsats krävs för studiebesöken vid F11. Militärhögskolan tillhör dem som årligen återkommer med olika elevgrupper. Även många andra militära skolor är regelbundna gäster. I regel varar besöken en hel dag. Applikatoriska spel samt demonstration av verkliga spaningsföretag är vanliga. Besöken kräver i regel insats av många kvalificerade befattningshavare. Trots detta ses inte besöken som belastning utan som stimulerande och nödvändiga inslag för att säkerställa samverkan.

● F11 deltar i övningsverksamheten i stort sett över hela landet. Bilden visar övningsområden för samtidigt pågående övningar under en vecka hösten 1970 i vilka F11 deltog. □ Fdö S 3/70:

— — — Flygövning
- - - - - Armé ..
..... Marin ..

F

Sovjetiskt radarluft- bevak- nings- fartyg

Kontakt med

★ ★ Foto- och underrättelsetjänsten innebär ständigt såväl utbildning som kontakt med verkligheten. Utbildning dels av egen personal, dels av flygvapnets övriga underrättelsepersonal. Verklighet genom bearbetning av allt det spaningsmaterial som dagligen strömmar in från spaningsföretag, ibland särskilt intressant genom inträffade kontakter med främmande fartyg. Dessa erhålls som regel vid spaningsinsatser i samband med F11:s deltagande i incidentberedskapen. ★ Foto- och underrättelsetjänsten bedrivs dels vid F11:s två underrättelseplutoner, dels vid underrättelsetaljen. ★ ★ ★

Underrättelseplutonerna svarar i krig för all underrättelsebearbetning efter spaningsföretagen och utgör därigenom nödvändiga komplement till spaningsdivisionerna.

I fred är underrättelseuppgifterna begränsade. Många av flygföretagen med besättningar under grundläggande utbildning är av formell karaktär och ofta utan spaningsuppgift. F11:s två underrättelseplutoner hinner därför med att i fred samarbeta med två divisioner vardera. Alla tillämpliga spaningsföretag bearbetas dock krigsmässigt. Framkallning, tolkning och rapportering sker omedelbart och på snabbast sätt. Fototolkarnas skicklighet granskas därvid ofta med hjälp av facit från samverkande förband.

ATT TOLKA RÄTT

Vid divisionernas formella fotoövningar bidrar underrättelseplutonerna med gransk-

Västtyskt signal- spanings- fartyg

verkligheten

ning av resultatet. Divisionschefen får protokoll på hur föraren lyckats med inriktning och bildkvalité.

Besättningarnas utbildning i ögonspaning är både viktig och svår. Grunden är goda kunskaper i silhuettkännetendomen i första hand betr fartyg och tyngre armémateriel. Plutonerna tar ständigt fram nytt utbildningsmaterial och hjälper till med utbildningen. Det ligger ju i plutonernas eget intresse att få riktiga ögonspaningsrapporter.

● ● Underrättelseplutonernas verksamhet kräver nära samarbete mellan chef, fototolkar och laboratoriepersonal. Fototolkarna måste arbeta snabbt och systematiskt. Arbetsplatserna i tolkvcgnen är nogga anpassad för att underlätta detta. Träning på platsen är en förutsättning. Fotobiträderna framkallar all film i fullständigt mörker. Kravet på både snabbhet och kvalité kräver exakt kännedom om laboratorie-

vagnens materiel och lokaliteter. För att nå krigsduglighet måste därför utbildningen av personalen normalt ske i plutonens vagnar, även om arbetsplatserna i längden kan vara obekväma. Det ger också bästa möjlighet till nödvändigt lagarbete mellan plutonens och divisionens personal.

UNDERRÄTTELSEDETALJEN

Unddetaljen är inrymd i en särskild byggnad — "und-byggnaden". I käl-

larplanet och nedre planet inryms fotolaboratorium. I övre planet arbetsrum för foto- och underrättelsepersonal och lektionssalar.

I laboratoriet sker formell bearbetning i form av större kopierings- och förstöringsarbeten och i övre planet fortsatt bearbetning av de uppgifter som kräver mer noggrannhet, tidsödande fototolkning.

● ● Vid und-detaljén genomförs årlig

► gen ett stort antal und-kurser, bl a fyra av flygvapnets fem und-kurser. Und-detaljen vid F11 kan därför sägas vara "Flygvapnets und-skola".

"Und-kurs 1" (allmän) är grundkurs och främst avsedd för officerare som avses placeras i und-tjänst. Den äger rum vid F11 under fem veckor, normalt i maj. — Efter genomgången grundkurs sker specialutbildning. De som skall placeras som und-officer på jakt- eller attackbas får "und-kurs 2" — två veckor vid F11 och en vecka vid FBTS. Chef och ställföreträdare vid underrättelsepluton går "und-kurs 3"

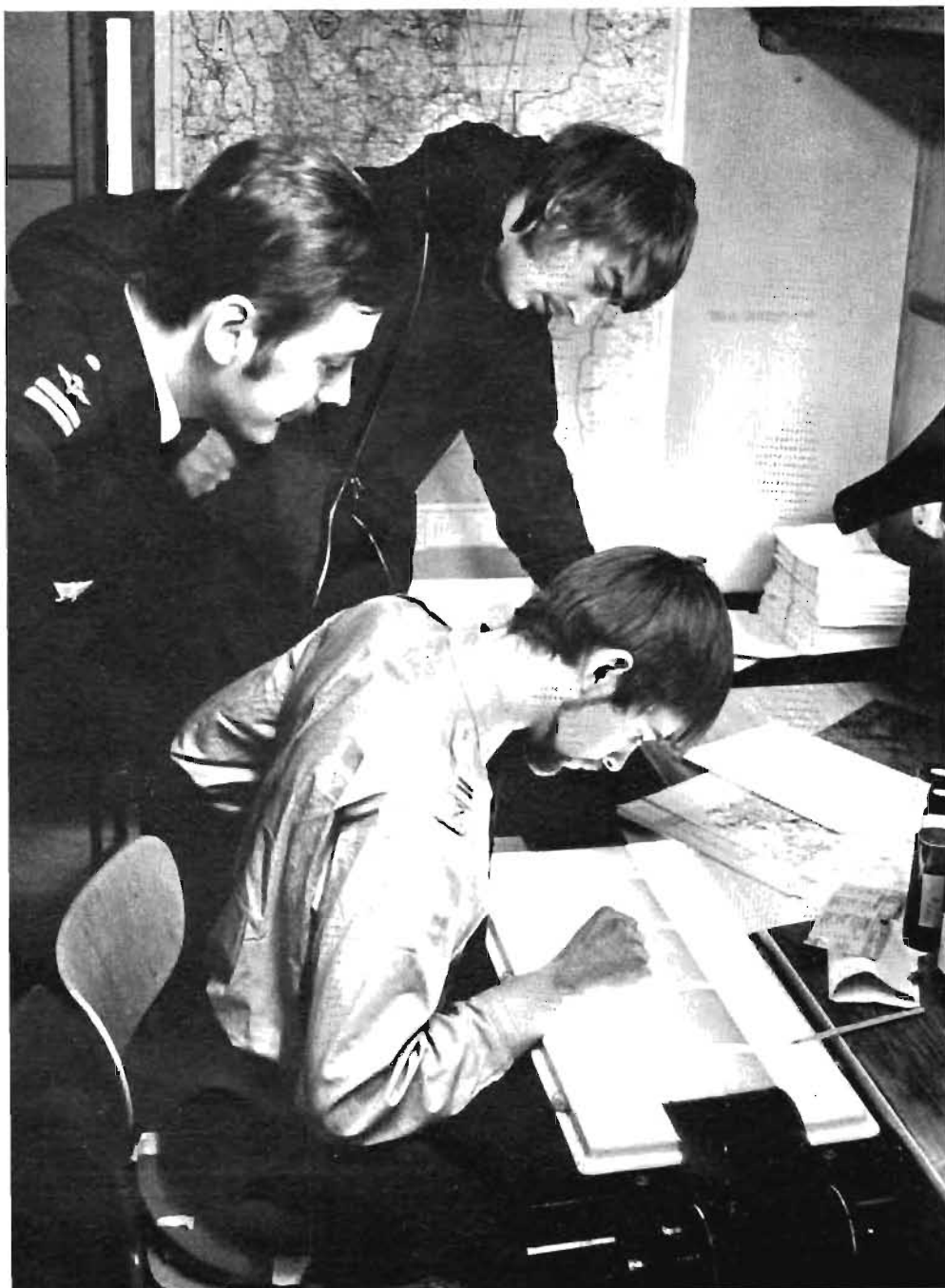
— två veckor vid F11. "Und-kurs 4" är avsedd för personal vid sektorstab och genomförs i regi av flygstabens underrättelseavdelning under en vecka. Underrättelsepersonal vid flygstridsledarstab och attackeskaderstab genomgår "und-kurs 5" under två veckor vid F11. Utöver dessa flygvapnets und-kurser — primärt avsedda för officerare — utbildas fototolkar och underrättelsebiträden.

BRA FOTOTOLKAR

Grundutbildningen för fototolkar sker vid arméstabens underrättelseavdelning (Ast/Und). Men under åtta vec-

kor i augusti—september är kursen förlagd till F11 för en första specialutbildning inom flygspaningssystemet. Fototolkarna återkommer sedan under februari—maj vid ett flertal tillfällen för tillämpningsövningar och samtrimning med den flygande personalen. Att denna utbildning är särskilt viktig för flygspaningssystemet och att höga krav måste ställas är självklart. Utbildningsresultaten har också genomgående varit utmärkta, inte minst genom det goda samarbetet med Ast/Und. Fototolkarnas stora studieintresse samt i regel höga civila kvalifikationer — ofta är de civilingenjörer vid Vägverket

F 11

● Fototolkning. Föraren och divisionschefen studerar nyfikat resultatet. Tolkningen sker normalt direkt på negativen. I s k kniviga fall görs deförstoringar.

— är dessutom en god grund för att få de skickliga fototolkar vi i dag har.

De redovisade kurserna genomförs huvudsakligen med hjälp av F11:s egen personal. Resultaten har hittills varit goda och F11:s personal har ansett dubbelbefattningen som lärare vara stimulerande. Med den stora omfattning som underrättelseutbildning har fått, måste det dock konstateras att den dagliga verksamheten inom spanings-systemet lätt blir lidande. En permanent underrättelseskola med särskilt avdelade lärare står utan tvekan på F11:s önskelista. ■

Bry Dan Edw

F11:s årliga underrättelsekurser			
Und-kurs 1	grundkurs	15—20 off och uoff	4 veckor
” 2	för jakt- och attackbas	10—15 ”	2 ”
” 3	för underrättelsepluton	5—10 ”	2 ”
” 5	för flygstridsledarstab	5—10 ”	2 ”
Und-biträdeskurs	för und-grupp, und-pluton och und-avdelning	15—20 vpl	4 ”
Fototolkkurs	för und-pluton	15—20 vpl	9 ”

F 11

● Förberedelser för spaningsuppdrag i divisionernas stabsvagn. Målvspaningsområdet prickas in på kartan och delges föraren.

★ ★ *Flygspaningsuppdrag karakteriseras av insats med enskilda flygplan. Tvåmansbesättningen i en S 32:a eller den ensamme föraren i en S 35:a skall på egen hand kunna finna det ofta långt bort från eget område belägna spaningsmålet (med nyttjande av flygplanets spaningsutrustning) och med egna ögon inhämta underrättelser om lienden. Väsentligt är därefter att flyga hem med materialet ... utan att bli nedskjuten. ★ ★ ★*

Föraren i spanings-Draken skall under dager — från gryning till skymning — kunna ögon- och fotospana.

Det samtränade paret förare—navigatör i spanings-Lansen skall kunna radarspana över havsområden oavsett tid på dygnet, ögonspana under dager samt fotospana under såväl dager som mörker — det senare med hjälp av fotobomber.

IN- AND OUTPUT

Gemensamt gäller att olika spaningsmetoder skall kunna kombineras under ett och samma uppdrag för att därmed öka spaningsresultatets värde. Under flygning skall gjorda iakttagelser kunna talas in på bandspelare och spaningsrapport kunna avges per radio.

Navigatören i S 32:a skall med utnyttjande av radarn kunna lokalisera fartyg och fartygsanhopningar samt bestämma upptäckta måls kurs och fart. Han skall kunna dokumentera resultatet med "plotting" (= lägesbestämning på översiktsbord) eller PPI-fotografering (= Plan Polär Indikator/radarindikatorfotografering.)

SPANINGSUTBILDNINGEN

Grundläggande övningar såsom instrumentflygning, taktisk gränsvärdesflygning eller instrumentlandning bedrivs

på samma sätt vid F11 som vid övriga flottiljer. För flygspaningsförbanden speciella övningar är:

- formella övningar i ögonspaning, hög-, låg- och avståndsfoto, mörkerfoto, radarspaning, lågflygning och navigering på olika höjder samt
- tillämpade spaningsövningar i form av företag med användning av de formellt inövade spaningsmetoderna.

En del av övningarna bedrivs inom F11 tilldelade flygövningssektorer, men den större delen — spaningsövningarna — går mot mål inom praktiskt taget hela landet och över omgivande havsområden.

Spaningsövningarna bedrivs till stor del på låg och lägsta höjd. Besättningarna måste utbildas för att under verkliga förhållanden kunna flyga på så låga höjder att motståndarens motverkan minimeras. Varje division tilldelas årligen två veckors basering — ofta i form av basväxling — i Norrland för att i glesbygderna där koncentrerat kunna bedriva utbildning och träning i lågflygning och lågnavigering.

TJÄNSTENS OMFATTNING

Vid F11 finns fyra flygande divisioner — två med S 35:or, två med S 32:or.

● Lågfoto mot radarstation. Flyg-

Fordringar på flygförare och flygnavigatörer

11

För vardera flygplantypen är som regel den ena divisionen skol- och den andra övningsdivision. (Ytterligare en S 35-division finns vid F21 i Luleå.) Den flygande personalen uppgår till drygt 130 man, vartill kommer ett antal i krigsorganisationen ingående reservofficerare, värnpliktiga fältflygare och navigatörer, vilka fullgör författningensliga repetitionsövningar. Det årliga flygtidsbehovet för jetflygplan är omkring 10.000 tim.

Ca 100 flygplanrörelser per dag äger rum på F11. Ett strikt system för separation av divisionernas landningstider måste därför tillämpas.

SPANINGENS SÄRDRAG

Flera speciella förhållanden inverkar positivt på den flygande personalens syn på sin tjänst.

Besättningens egna förberedelser och planläggning, det enskilda uppträdandet och ofta förekommande självständiga beslut under uppdrag medför en berättigad känsla av att vara "sin egen förbandschef i luften".

När uppdraget är genomfört, bilder tolkade, radarplott eller PPI-foton granskade och bandspelare avlyssnade får besättningen ett verkligt bevis på, om uppgiften lösts eller inte. Härvid finns ingen tvekan — kameran ljuger

aldrig, "facit" hos samverkansofficeren stämmer alltid. På så sätt har inte bara den enskilde föraren eller navigatören utan också divisionschef, flygchef och flottiljchef kontinuerligt en god uppfattning om besättningarnas och divisionernas verkliga förmåga.

INDIVIDEN OCH LAGET

Ett spaningsuppdrag är sällan likt ett annat. **Variationen** är en utomordentlig stimulans. Därtill bidrar i hög grad den insikt i andra försvarsgrenars organisation och verksamhet, som krävs för effektiva flygspaningsinsatser i nära taktisk samverkan med armén och marinen.

Aven om prestationerna under flygning är beroende av enskilda individer, ingår den flygande personalen som en del i flygspaningssystemet, där utpräglat **samarbete** kännetecknar verksamheten inom "laget", spaningsdivisionen—underrättelseplutonen.

● ● Mot bakgrund av dessa förhållanden, och väl medveten om hur väsentliga flygspaningens underrättelser är under beredskap och krig, känner den flygande personalen på alla nivåer sitt **ansvar** för att flygtjänsten vid F11 bedrivs på ett ändamålsenligt sätt. ■

Claes Jernow

F 11

★ ★ I flygspaningssystemets ledningsorganisation i krig krävs ett antal officerare med särskilt ingående kännedom om arméns resp marinens taktik och teknik jämsides med goda kunskaper om flygspaningen. För att tillgodose detta behov utbildas i fredstid samverkansofficerare. ★
Tjänstgöringen vid F11 omfattar emellertid inte bara utbildning för den egna krigsuppgiften utan avser även i stor omfattning stabs-tjänst för ledning av övningar och utbildning i fredsverksamheten. ★ ★ ★

Sambandsofficereren — konsult med "tre"-ben

S om elever till officersutbildningen för flygsamverkan kommanderas kaptener från armén och marinen. Dessa får en halv-årslång utbildning som syftar till god kunskap om flygvapnet med kraftsamling till flygspaningssystemet. Härutöver genomgår eleverna flygnavigatörsutbildning och är under sin fortsatta tjänstgöring vid flottiljen placerade i flygtjänst. Detta medför att samverkansofficereren personligen får möjlighet att delta vid lösande av alla förekommande typer av spaningsupp-gifter.

Samverkansofficereren blir då en man som har kunskap om spaningssystemets möjligheter och begränsningar och som kan tala flygarens eget språk — en förutsättning för god samverkan.

PLANLÄGGAREN

En mycket stor del av samverkansofficerens tid upptas av planläggning för

övningar. Dessa kan vara av flera typer. Från "beställarna", förbandschefer inom armén och marinen, inkommer en mängd önskemål om flygspaningsinsats rörande tex utbildningskontroll och underrättelsetjänst. Från utbildningssynpunkt föreligger för personalen inom flygspaningssystemet behov av realistiska armé- och marinmål av varierande typ och svårighetsgrad.

För att få bästa möjliga ömsesidiga övningsutbyte har här samverkansofficererna viktiga uppgifter när det gäller planläggningen. Genom sin kunskap om de båda försvarsgrenarna kan han sålunda medverka till lämpligt avvägda insatser. I samband med planläggning av flygspaningens deltagande i milo- och krigsförbandsövningar utnyttjas samverkansofficereren i stor utsträckning pga hans fackkunskap och möjlighet till personkontakter.

Genom flottiljens ställning som den enda i sitt slag har den blivit ett attraktivt studieobjekt. Planläggningen av studiebesöken från den egna försvarsgrenen vid flottiljen faller på samverkansofficerens lott.

LEDAREN OCH LÄRAREN

Vid större övningar ingår samverkansofficereren i spaningsledningen. Härvid är han länken mellan denna och deltagande förband ur den egna försvarsgrenen. Såsom fackman har han möjlighet att påverka uppläggningsen av de enskilda spaningsföretaget så att önskat spaningsresultat erhålls.

Tjänsten inom flygspaningssystemet kräver att personalen i såväl flygtjänst som underrättelsetjänst har ingående kunskap om egna och främmande stridskrafterns organisation, materiel och taktik. Utbildning i detta syfte sker både i den vardagliga befälsutbildningen och i för ändamålet speciella kurser för underrättelseofficerare, fototolkar, underrättelsebiträden, operativ personal m fl. Här kommer samverkansofficerens kunskaper väl till pass för läraruppgifter.

MENINGSFYLLD OMVÄXLING

Samverkansofficereren vid F11 får en god insyn i det "offensiva" flygets verksamhet. Flygtjänsten är stimulerande och ger samverkansofficereren en god kontakt med den flygande personalen samt en egen värdefull insikt i hur skilda spaningsupp-gifter kan lösas.

Tjänstgöringen vid flygvapnet innebär en meningsfull omväxling som medför en vidgad syn och som kommer att vara av värde vid återkomsten till den egna försvarsgrenen. ■

Heilborn/Ekstedt

F 11

▲ Samverkansofficerare i "rätt" studiemiljö.

▼ Samövningar planläggs självfallet i samverkan.

F11

